

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus liberenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenként 2-szer: szerdán este és szombaton este. Szerkesztőség: Kigyó-utca 9. sz. Kiadóhivatal: Szt.-István-ter 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

A közélet forrongása.

Forrongásban van a közélet, megtisztulni készül salakjától. A téveszmék s a meggondolatlan politikai ideák által keletkezett szertelenségek kezdik megtámadni az évezredek társadalmát. A nép közre vetett gyuananyag lobbót vetett; az egyének felszabadítása az isteni törvények alól, magával hozta a természetes kívánságot. Az egyén szabad akar lenni egészen! A tulvilági büntetéstől nem kell félnie, mert a kítől évezredek át tartott, azt a törvény megtagadta. A liberalizmus dicsősége, hogy arra oktatta a népet: *nincs Isten!* Ha nincs Isten, nincs tulvilági bünhődés, nincs örök kárhozat, — de nincs menyország sem, nincs kárpótlás a földi szenvedésért!

Bölcs férfiak, a kik a liberalizmusnak diadalát egyengették, ezt igen okos dolognak, haladásnak, felvilágosultságnak neveztek. Ne csodálkozzanak most, ha az elvetett mag kikelt s a nép gondolkozik s azt mondja, ha káprázát az isteni tekintély, miért lenne valóság az állam tekintélye? És ha nincs örökkárhozat — mi a bűn? Őlni, gyilkolni nem lehet bűn; rabolni, lopni még kevésbé? A ki megteszi csak arra vigyázzon, hogy az emberek büntetése elől meneküljön, — aztán mentve van. És ha nincs menyország, mily balgaság hordani a keresztet, mily élheterlen gyáva-ság türni, hogy egyik ember duskálódjék a vagyonban, a másik meg élhezzeék. Sze-

gény emberek összenéztek s megállapították, hogy ők összehasonlíthatlanul többen vannak, mint a csodagok. Helyzetükön tehát javítani akarnak, egyelőre még igen szerények, mert nem kívánják, hogy egészen osszunk föl mindent. Pedig ezt is kívánhatnák. Hiszen ha megindul az osztályharcz, azok az erős karu munkások mint a podorját úgy verik szét, az elpuhult vagyonos népséget. Miért ne tegyék? Egyszer élnek és a sirdál megszűnt minden. Por lesz belőlük. Jók voltak, rosszak voltak, — egyformán megsemmisülnek valamennyien. — Így tanítja ezt a liberalizmus!

Mégis csodálkoznak, hogy mintha életet nyert volna minden rög, megmozdul a föld népe. Csodálkoznak, hogy többé nem félnek senkitől, hogy nincs tekintélye senkinek. És félnek, jogosan félnek, hogy pár év, és fölfordul a társadalomnak ingadozó hajója. A kik léket ütöttek rajta, azok jajognak legjobban, a hajó süllyedésén.

Lám, mikor az egyházpolitikai reformok voltak napirenden, megmondottuk mindezt előre, ámde Cassandra óta a jóslatokat mindég kikacsagták, mikor beteljesedett, mikor már késő volt, akkor hitték el. — Akkor a felvilágosultság bajnokai azt mondták, hogy a sötétben repkedő denevérek, a világosságot kerülő baglyok, a sötétség lovagjai, elmaradt emberek vagyunk. Miért félnek tehát az általuk gyujtott nagy világosságtól?

Elfog jönni nemsokára az idő és az

osztályharcz borzalmi fogják megdöbben-teni a művelt nemzeteket, és ebben a borzalmas harcban, nem azok a modern emberek fognak küzdeni az első sorokban, a kik mindennek okozói, hanem azok az elmaradottaknak gunyolt emberek.

Forrongásban a közélet. Veszedelmes mozgalmak hiradását vesszük. Vihar előtt állunk!

De hadd jöjjön. A vihar, utána tisztul majd a levegő! Mi is látjuk ezt a vihart, de nem félünk tőle. Legalább megláthatják, hogy a jóslatunk beteljesedett és visszatérnek majd az egyedüli igaz utra.

Kevés beszéd tett mélyebb hatást a magyar parlamentben, mint ifj. Zichy János gróf tegnapi felszólalása, mely éppen e kérdéssel foglalkozott. Az igazság meggyőző ereje, az ő ritka szónoki tehetségében nyilatkozott meg benne. Felsorolta a kormány bűneit, rámutatott az egyházpolitikai törvények áldatlan következményeire és a revízió szükségességét hangoztatta. A rendkívüli hatású beszédet az egész ház osztatlan figyelemmel hallgatta és annak hatásáról még az ellenkező politikai pártokhoz tartozó lapok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

Ifj. Zichy János gróf beszéde éppen azért volt olyan megdöbbentő hatású, mivel az általa felhozott szomorú dolgokat mindenki valókul ismeri. Ámde a kormány nem sokat törődik a közélet forrongásával,

A Megváltó.

Részlet Fülöp Árpád drámai költeményéből.

Végjelenet.

(Estalkonyat. Szintér a Kálvária alja. A homályos háttérben a három feszület; Mária, János és Magdolna a fájdalomtól megtörve térdepelnek. Pilátus és a Kafarnaumi százados jó.)

Százados (a feszület felé mutatva.)

Imádkozott az ellenségiért!
Mídon a mérhetetlen kinban ott fűnn,
A legnagyobb gyalázat fáján függvén,
A nép, melynek gyalázatára nincs szó,
Gunynyal tetézte gyötrelmét, ő akkor
Imádkozott az ellenségiért!
Atyám — szólt — boesásd meg bűneik,
Mert nem tudják, hogy mi cselekeznek!
Oh, mondd Pilátus, mondd, van-e oly fűnség,
Vagy volt-e olyan egy emberben is?

Pilátus. Hisz bámulom!... s oly nyugtalan vagyok!

Százados. S midőn végsőt lehelle, így sóhajtott:
Beteljesült!... s fejté vállára hajtá,
Haragjában megrázkódott a föld,
S behunyta a nap fűnséges szemét,
Miért? Hogy e gyalázatot ne lássa!
És mintha érző szív lett volna, akkor
A város templomának kárpitja
Ketté hasadt... ah, mint riadtak szerte
A gyilkosok, vijjogva, mint a héják!
Földig borulva így kiáltok én fel:

Isten fiát dobtad Pilátusom,
Zsákmányul a tömeg szennyes kezébe!
(Megrázkódik a föld. A százados leborul.)

Pilátus (áltában inog.)

Borzalmas egy játéka ez a nagy
Természetnek!

Százados (feláll.)

Isten haragja ez,
A mért fiát az ember meggyalázta!

Pilátus. Mi könnyebb mint okot találni arra,
Minek okát belátni oly nehéz.
Mi egymás mellett, üszefűzni azt
A balga elme kész mindjárt, habár
Megréhetetlen úr tátong azok közt,
Miket a látszat egybefűgyesít.
Ha a természetnek játéka olykor
Nagy ember sorsával találkozik,
Már kész a kapcsolat s csodát kiált
A babonás, vagy a könnyen hívő.
Am lássa, engem az boszant csupán,
Hogy úgy történt, a mint nem akarám.

Százados. Könnyűlt lélekkel távozám el akkor
S örvendve szóltam mödnek: mentve Jézus!
Egyszerre utcaal orditozás
Riaszta föl nyugalmamból, kinéztem,
S tekintetem a feszület alatt
Már roskadó Jézusba ütözött.
Szédűlve tántorogtam a vadul
Tolongó és zajongó nép közé,
Mely rettentő kimján az áldozatnak
Kéjelegve mulatott. A résztvevőn

Siránkozó asszony nép közt ballagtam
Göröngyös hágóján a Golgotának,
Könyvet törölve, tetetetlenül.
Pilátus, óh, nem merném mondani,
A mit te rólad akkor gondolék.

Pilátus. Rokon, hallgass a biggdatt ész szavára!
Csak így tehettem, bárha mást akartam,
S hogy így cselekvém, nem hibám, inkább
Tán balszerencsém, legnagyobb, mi ért.
Könnyen fölöttem pácázt hát ne törj!
Hogy a Pilátus tettét jól megértésed,
Képzeld magad egy perczig helyzetébe.

Százados. Feltél? Hadd mentek volna hát Rómába;
Kitűnt von újabb vizsgálat során,
Hogy a vádlóknak nincsen igazza.

Pilátus. Nem ismered jól, azt kell mondanom,
Tiberiust s e népet, mely között élsz.
Elmentek volna ép a trónusig,
Váddal dűhítni ellenem a császárt.
Megvesztegették volna, mert szokásuk,
— Szóval, vagy pénzzel, már az egyre megy, —
Előre egy-két ellenségetem,
Kiknek szava nem éri t hiába
Az ingatag és ingerült császárnak
Besugásokra hajlékony fűlét.
Hamis tanu e népből, hogyha kell,
Telik jó pénzért uton-utfelen,
S mi lesz, ha Garrulus vagy Titius,
Kik szétroppantanának mint legyet,
Küldetnek el az ügy vizsgálatára?
Vajjon a mérlegbe, ha fél karját
A hamis vád a zökkenőig nyomta,

Mai lapunk 8 oldal.

az ő gondjait más önző érdekek veszik igénybe.

Könnyen megtörténhet azonban, hogy mikor majd a közérdekű dolgokkal is kénytelenek lesznek foglalkozni, akkor már késő lesz. A forrongó közélet kohójából ők fognak első salak gyanánt kikerülni.

— **Miniszter változás.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli azt a királyi kéziratot, mely *Jósika* Samu bárót fölmenti a királyi személye körüli miniszteri állásától. A király a távozó minisztert szolgálatának elismerése jeléül az első osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Utódjára vonatkozólag eddig semmi hír.

— **Az osztrák helyzet.** Az osztrák kormány körében mind a mellett, hogy a prágai tartománygyűlés olyan zajos lefolyású volt remélik, hogy a Reichsrath összeülése, azaz február végeig annyira tisztulni fog a helyzet, hogy ismét lehetővé lesz a parlament gépezet rendszer működése. Valószínűnek mondják, hogy a német képviselők legnagyobb része az új nyelvrendeletek megjelenése után nem fog részt venni az obstrukcióban, bár opposzióban marad. Az obstrukciót csak a *Schönerer*-csoport és néhány mandátumát feltűző csehországi német képviselő fogja üzeni. De ennek nem lesz komoly jelentősége, annyival inkább sem, mivel a szociáldemokraták távol állván a nemzetiségi mozgalomtól, szintén nem vesznek részt az obstrukcióban. A németek exodusra a cseh tartománygyűlésből valószínűleg elmarad, mert a kormány a két nyelv tanítását a középiskolákban eljti. Ez a tervezett rendszabály tudvalevőleg a cseheknek sem kell.

— **A szászok akciója.** A segesvári szászok január 23-ára népgyűlést hívtak össze: tiltakozni a községi helynevek törvényének szentesítése ellen. A polgársághoz küldött meghívók azonban visszaértek a komitézhoz, a mely a faskó leplezésére oly nyilatkozatot adott ki, mely szerint a népgyűlés azért nem volt megtartható, mert a segesvári választókerület több községében himlőjárvány uralkodik. — A Bécsbe zárandokolt szász asszonyok deputációja sem nyert kihallgatást a Felségénél.

A jótékony nőegylet.

A jótékony nőegylet választmánya e hó 22-én délután 4 órakor ülést tartott, hogy az egyes sürgősebb dolgokban határozatot hozzanak. Az ülésen *Szőgyény Marich* Julia védnökönk elnökölt. Jelen voltak a választmány tagjai közül: *Aujedszky* Adolfné, *Deutsch* Ignáczné, *Eisenbarth* Ferenczné, *Felmayer* Károlyné, *Fittler* Béláné, *Havranek* Józsefné, *Karl* Józsefné, *Lichtneckert* Antalné, *Nagy* Ignáczné, *Reé* Istvánné, *Révy* Ferenczné, *Rosberger* Károlyné, *Schlammadinger* Alajosné, *Schmetzer* Nándorné, *Tóth* Béláné, *Véber* Károlyné, *Vörös* Szilárdné, *Wertheim* Árminné, és *Zálics* Miklósné.

Szőgyény Marich Julia védnökönk tudomására hozta a választmánynak, hogy a *Vértessy* József igazgatósága alatt álló műkedvelői társulat, mely a múlt évben is olyan szépen sikerült előadásokat rendezett, nagylelkűen felajánlotta, hogy ez év május havában a jótékony nőegylet pénztára javára színelőadást fog rendezni.

A választmány örömmel vette tudomásul a védnökönk által bejelentett ajánlatot s elhatározta, hogy annak idején mindent elfog követni az előadás sikere érdekében. E végre a választmány kebeléből egy előkészítő bizottságot küldött ki, a melynek feladata leendő az előadás sikere előmozdítására a szükséges társadalmi mozgalmat már most megindítani. A bizottságba bevalasztottak: *Szőgyény Marich* Julia védnök, *Aujedszky* Adolfné, *Fittler* Béláné, *Havranek* Józsefné, *Lichtneckert* Antalné, *Reé* Istvánné, *Rosberger* Károlyné, *Schlammadinger* Alajosné, *Schmetzer* Nándorné, *Véber* Károlyné, *Wertheim* Árminné.

Azután tárgyalás alá vették az álarczos bál eszméjét, a mely mellett és ellen többen szólaltak fel. — Az álarczos bál ellen felszóalók az idő rövidségét és azt hozták fel okul, hogy több család az idén gyászban van. Ami az első okot illeti, azt mindenesetre a választmánynak figyelembe kellett vennie, a mi a

másodikat illeti azonban az alig-szolgalhat okul, miután ily szomorú körülmények minden évben beállanak.

A kérdést végtére is szavazással döntötték el, még pedig oly formán, hogy a bál mellett a jelenlevők közül csak 8-an, ellene pedig 12-en szavaztak. Így az álarczos bál négy szótöbbséggel leszavazták, s erre vonatkozólag igen helyesen jegyzi meg a „*Székesfehérvár és Vidéke*“ mai száma, hogy ezt a közönség sajnosan veszi tudomásul.

A magunk részéről nem szándékoztunk ez ügyben semmi kritikát gyakorolni, a jótékony nőegylet többségének határozatával szemben. Mi a felvetett eszmét pusztán és kizárólag azért vettük támogatásunkba, hogy ez által a jótékony nőegylet társadalmi és emberbaráti missióját elősegítsük. Mi nem az álarczos bál eszméjét, hanem a jótékony nőegylet érdekeit tekintettük, s mert az általános érdeklődést tekintve szép anyagi siker jutalmazta volna meg a jótékony nőegylet fárakozását, nagyon örvendtünk volna, ha e bál létre jön. Mi nem a csintalan szórakozásra gondoltunk, hanem arra, hogy a jó mulatság mellett a jótékony nőegylet pénztára egy-két száz forinttal gyarapodott volna s a jótékony nőegylet tagjai tudják legjobban, hogy az ilyen összeg az ő kezükben hány szegénynek nyomorán segít. Mi ebből a szempontból fogtuk fel az ügyet, és ha a választmány szintén ebből a szempontból indult ki és a többség az anyagi siker iránti aggodalomból szavazott a bál ellen, úgy bármennyire sajnáljuk is azokat a szegény leányokat, a kik olyan nagy örömmel készülődtek az álarczos bálra, de fisztelettel hajlunk meg a választmány határozata előtt.

Némi vizsgálatával szolgáljon azonban a kedves szomorkodóknak, hogy a mikor az ideai álarczos bál eszméjét leszavazták, egyúttal elhatározták, hogy a jövő évben rendezni fognak álarczos bálát s annak mentől sikerültebbé való tétele végett már december hónapban hozzáfognak az előkészületekhez.

Bele dobom mérsékeltül akkor
A védelemnek igaz súlyait,
Vajjon felém lebben a mérleg nyelve!
Ne hidd! Jézus ott függne végre is,
Hol most függ és nekem követni kéne
Bár más uton, a sir méhébe őt.
Ketten pusztuljunk-e, vagy egyikünk csak?
A helyes életösztön azt sugalta,
Hogy a midőn két baj között lehet
Választani csak, a kisebb bajt vegyem.

Szászados. Balsors vezérle, nem szerencse téged
E földre! Oh, mi lesz veled Pilátus!
Oh, hogyha nődnék rettentő sejtelme
S borzalmas álma rajtad teljesül!
A gyilkosok álgözelmők hevében
Tomolnak mostan, ámde sorsukat
Föl nem cserélném a keresztre hurczolt
Gyalázatával és gyötrelmivel.
Judás, ki pénzért mesterét eladta,
Az első áldozat. Nem bántá senki.
Csak egy, a föllázadt lelkiismeret,
S ott lóg, kioltván szennyes életét
Önnön kezével, ott lóg undorító
Teteme az utszéli fának ágán.
(Arimathiai József jő.)

József. Légy üdvöz, helytartó!

Pilátus. Mi sors hozott?

József (szomoruan a kereszt felé mutatva).
Amott a keresztnek függőnek sorsa!
Uram ha van még szivedbe szánalom
Azok iránt, kik a megölt miatt
Kesergenek, engedd, hogy a kereszttről
Levévén, illendően eltemessük,
Nehogy a légnek orvadarai
A szent testet kikezdzék.

Pilátus. (József magát földig hajtván, távozik.)

Jerünk, már itt az est; fáradt vagyok.
Ah, ez a nap! Pihenni vágyom, és
Aligha lesz nyugalmas éjjelem! (El.)
(Lucifer, Pluto, Belzebub, Drumo, Belial,
Leviáthán jönnek.)

Lucifer. A véres munka befejezve már.
Ki legnagyobb ellenségünk vala,
Ott függ! Kérdem, van-e okunk örülni?
Pluto. Miért ez a levertség arcodon?
S e nyugtalanság mindannyiunk szivében,
Vaj, mit jelent, ki fejti meg e rejtélyt?
Drumo. Inkább óhajtom vissza azt a kort,
Midőn a küzelemre készülődtünk.
Még akkor duzzadó erőbe' voltam,
Most oly lankadt vagyok!

Belzebub.

Ha sikerült
Megrontanom a gazság tegyverével
A jót, mint tomolt bennem az öröm!
Most olyanféle érzetem van, mintha
Álmodnám, hogy van lelki-furdalásom.
S ez mondhatatlan boszant.

Leviáthán.

Mit jelent?
Midőn kiröppent testéből a lelke,
Egyszerre oly ütést érzett a pokol,
Mint a ki mellett a villám lecsap.
S borzogni kezdünk, mint mikor az embert
Hagymáz környékezi.

Belial. Nagy kérdőjelként áll előttem: vajjon,
Ha őt megöltük, eszméit vele
Keresztre huzzuk-e?

Lucifer. Megvallom, nincs tomolni kedvem; oly
Levert vagyok, miként, ki nem iszások,
Egy átdorbézolt éjszaka után.
Láttam tövissel megkoszorozott
Fejét lebegni a poklok felett,
Fényt szórva szét, mint sebző nyilakat...
Láttam pokolnak népét megszeppenve
Kuczorgani s rémülten nézni föl rá.
Eh, Lázás álom! Félre képzéledés!
Pokolba' nincsen lelkiismeret.
Eh, félre balga álom, csüggedés!
Pokolnak nem szabad álmodni! Fel!
A főt levertük, hátra tagjai,
Apostolokra most kerül a sor,
Magvában is kiirtjuk elveit.

Pluto. Erőtlenebbnek érzem most magam
Mint eddig.

Belzebub.

Én is!

Drumo.

Én is!

Delial.

Én is!

Leviáthán.

Én is!

(Fény támad. Mihály főangyal jó, kezében fénylő pallas, mellette hat angyal. A sátnok meglepően félrehúzódnak.)

Mihály. Lucifer!

Lucifer. Mihály! Légy átkozott!

Mihály. Gonosz szellem! Örülsz-e győzelmednek?

Lucifer. Nem tartozom számolni sem neked,
Sem az uradnak. Mit akarsz, talán hogy
Főt hajtogassak én is Istenednek?
Rég volt, nagyon rég s többé nem leszen.

A választmányi ülés további folyamán több kisebb ügyet intéztek el és több szegénynek szavaztak meg segílyt.

Az ülés délután 5 óra tájban ért véget.

Ez alkalommal újból emlékeztetjük a közönséget, hogy a jótékony nőegyesület által február 20-án rendezendő tárgysorsjátékra a nemes szívű közönség adományait február 18-ig bármikor beküldheti. A beküldött tárgyakról a helyi hírlapokban nyilvánosan fog beszámolni a jót. nőegylet.

A tisztviselők egyesülete.

Minden oly mozgalmat szives örömmel üdvözlünk, a mely akár közéletünk, akár társadalmi életünk nyomott állapotán óhajt segíteni. Azt a mozgalmat tehát, melyet a székesfejvári tisztviselők egy tisztviselő telep létesítése érdekében indítottak meg, már ez okból is a legnagyobb lelkesedéssel üdvözljük.

Már említettük volt lapunkban, hogy tisztviselőink körében mozgalom indult meg az iránt, hogy más városok mintájára nálunk is tisztviselő telepet létesítsenek. A mozgalom természetesen mindenfelől a legnagyobb rokonszenvvel lett fogadva s ma már úgy áll — díszétére az ügybuzgó vezetőségnek, — hogy a közel jövőben megvalósul.

Az előkészítő bizottság ugyanis nemsokáig hevertette a kérdést, hanem az e hó 23-án tartott értekezleten már részletes tervvel állott elő s a telep helyét a vasut és az aszálvölgy közti területet jelelte ki, mint legalkalmasabbat. Az értekezlet a kijelölt helyet igen alkalmasnak találta a tisztviselő telep építésére. Miután azonban szükségesnek látszott, hogy a tisztviselők a terv keresztülvitelére egyesüljenek, *Mányai Mihálynak*, az előkészítő bizottság elnökének lelkes beszédére elhatározták, hogy egyesület alakuljon.

Nyomban meg is szerkesztették a felhívást és a gyűlés tagjai közül 61-en be is léptek az

új egyesületbe. Sőt, nehogy a vezetőség munkáját az anyagi dolgok késleltessék, azonnal adakoztak is, hogy kellő összeg álljon rendelkezésre.

A ritka lelkesedéssel megtartott közgyűlés 23 tagból álló bizottságot küldött ki az alapszabályok elkészítésére, azzal a kikötéssel, hogy az alapszabályoknak két hét alatt el kell készülniök. A tisztviselő egyesületnek az a szándéka, hogy az előmunkálatokat gyorsan befejezi és siettetni fogja a terv megvalósulását úgyannyira, hogy már májusban az építkezések megkezdhetők legyenek.

A tisztviselő egyesület törekvése a legmelegebb pártolást érdemli meg. Tudjuk mindannyian, hogy a tisztviselők fizetése sokkal kevesebb, semhogy abból a legtakarékosabb életmód mellett is annyit szerezhethének, hogy maguknak csendes otthon építsenek. Most midőn így együttes törekvésük ezt lehetővé teszi, egyuttal a város fejlődését is előmozdítják, ezért kötelessége egész társadalmunknak támogatni őket e törekvésükben.

Bizonyos hogy lesznek önző emberek, a kik különösen is nehéz és fáradságos munkájukban őket akadályozni fogják, de az előlekekből ítélve a tisztviselői telep intézői olyan emberekből állanak, a kik nemes lelkesedéssel fáradoznak ebben az ügyben, és nem akarják huzavonával elaltatni magát a kérdést, hanem erőlyesen hozzálátanak a teendőkhöz és rövid idő alatt előkészítik az eszmét a kivitelre. — Kívánjuk nekik, hogy siker koronázza fáradozásaitak.

Ez úton is felhívjuk a tisztviselőket, hogy az egyesületbe belépni el ne mulasszák. Az erejük éppen ebben az egyesülésben áll, és aki elmulasztja most az alkalmat, hogy magának és családjának nyugalmas otthon alapítson, az később hasztalan fog bánkódni miatta. Az egyesületbe belépni szándékozók jelentkezzenek *Keplovits* Dezsőnél, a bizottság jegyzőjénél, a kinél leván téve az aláírási ív.

HIREK.

— **Egylházmegyei hírek.** Dr. Steiner Fülöp megyés püspök dr. Szalay Hubert püspöki titkárt és a bölcsészeti rendkívüli tanárát *Krencs* Ignác kanonok, igazgató helyébe a dogmatica fundamentalis és speciális rendes tanárává, báró *Gudenuss* Ervint, tanulmányfelügyelőt pedig a bölcsészeti rendkívüli tanárává és egyszersmind a papnövendékek lelki igazgatójává nevezte ki *Scheirich* Antal eddigi lelkiigazgató helyébe. — *Bulics* Ferencz budai keszi plébános a budai alsóesperesi kerület tanfelügyelőjévé és alesperesévé neveztetett ki.

— **Meghívó.** A „székesfehérvári kath. kör“ f. évi január hó 30-án, azaz vasárnap d. e. 11 órakor a zirc. cist. rend főgyűlésének dísztermében rendes évi közgyűlést tartja, melyre a kör tagjai tagjaitól meghívotnak. A közgyűlést megelőzőleg d. e. fél 11 órakor a zirc. cist. rend ház templomában szent mise fog tartatni, melyen a kör t. tagjai testületileg vesznek részt. *A közgyűlés tárgysorozata:* 1. Előki megnyitó. 2. A múlt évi közgyűlés könyvének felolvasása. 3. Jegyzőkönyv-hitelesítő kiküldése. 4. Titkári jelentés. 5. Pénztári jelentés. 6. Számvizsgálók jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása. 7. Előterjesztése a folyó évi költségvetésnek. 8. A tisztikar és a választmány lemondása. 9. Tisztujtás és a választmányi tagok választása. 10. Az alapszabályok módosítása céljából bizottság kiküldése. 11. Elnöki zárszó. Kelt Székesfehérvárott, 1898. jan. 22-én. Az elnökség megbízásából: *Kiss* Arisztid.

— **Közgyűlés.** A palotavárosi kath. kör folyó hó 23-án tartotta évi rendes közgyűlést *Kalocsay* Alán elnöklete alatt. A kör tagok és vendégek szorongással megtöltötték a tágas helyiséget és nagy figyelemmel hallgatták *Kalocsay* Alán körelnök érdekes és mindvégig lelkes megnyitóját. A megnyitó felölelte három év munkáját, hatásait és üdvös eredményeit. Beszédét azzal fejezte be, hogy ha az alapszabá-

Téli estén.

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárczája. —
Irtá: *Helione*.

Komor, hideg téli napnak alkonyán, a hó nesztelenül lágyan hull alá; ékes szemfedőt, puha takarót borítva a földnek hosszú álmára. Nagyanyám kis szobájában a kályha barátságos melege mellett, egy régi albumot lapozgatva, elmerengek a S a mint forgatom, nézem régen porladó tetemek főmradt vonásait; megállit s leköt egy kép. Színehagyott fakó, egyszerű igénytelen, nincs rajta semmi feltűnő, semmi szép. De az elzsozóó halvány arcából két szem tekint reám, mintha most is élne, érezne még. Valami csodás mélységű, rejtelmes bánatos szemek, melyek tűnődve, keresve néznek felém s mintha beszélne . . . miről? . . . Kőrülöttem meglebben a multak árnya, az emlékezet távol kódén át dereng hozzám s itt zsong-zsibong fülembé egy régen hallott mese:

Valahol messze, valaha régen élt egy ábrándos rajongó fiatal leány, tele idealizmussal, álmokkal; mint magányos bolygó csillag családja körén. Vétkes könnyelműség árja, szerencsétlen szenvedélyek örvénye homályosította el gyermekkorát s égő betűkkel irta elméjébe jeleneteit. Mikor más leányok az életbe lépve, sietnek élvezni a világot, örvendezni a létnek; ő tizenhat évének tavaszán, vérvő szívével, tájő lelkével halni vágyott már! De más menedéket talált.

Jött a kikelet, mely kinyitá érzelme virágát, csodás szépségével, édes illatával bűvös-bájos álmokat teremtve. Szíve oly tiszta, fé-

Mihály. A gyengésség szól, Lucifer, belőled!

Lucifer. Országotoknak földi hirdetője
Ott függ, nézd ott függ a hitvány keresztben.
Nézd, meggyalázva és alázza mélyen.
Eredj, zokogj népeddel ott alatta
S ottan felelj, ki győztes, én vagy Isten?

Mihály. Tagadsz, mivel tagadni lényeged,
Daczolsz, mivel a gyengébb fél te vagy!

Lucifer. Ha Isten volt a pártján s anyagi,
Hát gyengésség, ha ily táborral szemben
A győzelem a miénk?

Mihály.

Ti részetek

A győzelemnek pusztá látszata.
Nem halt meg ő, mint gondoltod, csupán
A Golgotának ormán megpihen
S harmadnapra sirjából kikél,
S nem alkonyul le többé élete.
Örökkön a világ fölött lebeg,
Életadóbban, mint a légi kör,
És fényesebben mint a nap tüze.
S megtört hatalmatoknak romjain
Újjá teremti az avult világot.
S a lánczából kioldozott rablélek
Előtte leborul, hogy mi nekünk
S a mérhetetlen ég lakóinak
A hódolatban sorsosunk legyen.

Lucifer. A számításból engem mért feledsz ki?
Egymásba font karokkal nézem-e,
Azt gondolod, mig ő munkálkodik?

Mihály. Bár küzdeni fogsz, szüntelen veszteség
Kiséri átkos lépteid. Uralmad
Megtörte ő, s a meggyengült gonoszak

Küzdelme már csak vergődés leszen.
Homály te csak, hogy mi körülted fényes,
Színében annál szebben tűnődöljék.
Te szenny, hogy az erőnynek tisztasága
Mint ég a földet, muljon ugy felül.
Betegség, mely után az ép erőnek
Az édessége lesz még kéjesebb.
Te rút, kinek fogyatkozása mellett
A szép annál inkább megistenül.
Te aljas, hogy posványaid fölött
A főnégesnek még magasztosabb,
Még büvölőbb legyen szent arczatlaja.

(*Mihály* beszéde közben a sátnak egyenkint elsompolyognak.)

Lucifer. (Leverten.)

Mindegy, pokol daczolni fog s tagadni!
(Leccsügesztett fővel el.)

Mihály (s az angyalok éneklük.)

Zengj diadalmi dalt neki ég s föld,
Feltámad ő harmadnap reggelén!
És ragyogóbban mint a kelő nap
Hajnaltól pirosult ég peremén.
S lenyugodni nem fog soha,
Nem hoz rá éjt az ezredévek
Megszámálhatatlan sora!
A világnak fénye ő lesz,
A világnak heve ő lesz.
Zengj diadalmi dalt neki ég s föld,
Feltámad ő harmadnap reggelén.

(Függöny.)

lyokban kitűzött szent eszmét nem tévesztjük el szem elül és mi magunk megtettük köteleseégeinket, úgy az Isten nem fog bennünket elhagyni soha. A nagy tetszéssel fogadott megnyitót követően, jegyző távollétében, maga az elnök számolta el, hogy a lefolyt évben tartatott 4 választmányi ülés és 10 felolvasás; egyúttal a felolvasásokat rendező bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Ezután **Körösi Mihály** pénztáros olvasta fel jelentését, mely szerint a kör bevétel 390 frt 93 kr., a kiadás 79 frt 42 kr., pénzkészlet tehát 311 frt 51 kr. A közgyűlés hálás köszönettel adta meg a felmentvényt. **Richter József** könyvtáros jelentése tudtul adja, hogy összesen 149, részint kötet, részint füzet áll a tagok rendelkezésére; 70 frt értékű munka pedig meg van rendezve. Miután a kör tisztikarának megbízatása lejárt a három évvel, új választás tartatott. Nagy lelkesedéssel ismét **Kalocsay Alán** kértetett fel az elnökségre, ki megköszönvén a kitüntető bizalmat, a választást a következő eredménnyel ejtette meg: világi elnök: **Langer János**; egyházi alelnök: **Látics György**; világi alelnök: **Marschall Nándor**; igazgató: **Tomann Antal**; jegyző: **id. Greisinger Márton**; pénztárosok: **Körösi Mihály**; könyvtárosok: **Richter József**. Választmányi tagok lettek: **Kostyelik Ferencz**, **Héj József**, **Mészáros Ferencz**, **vásárh. Szabó György**, **Szabó B. András**, **Meiser István**, **Zámbo János**, **Lásits István**, **Moór Antal** és **Kneztics Imre**. Póttagok: **Fülei István** és **Fekete István**. A választás példaszzerű lefolyása után meghatottan mondott az elnök köszönetet **Kostyelik Ferencz** vendéglősnek azon ritka jóságáért, hogy 3 éven át helyiségül egy nagy szobát minden díj nélkül bocsátott a kör rendelkezésére. Erre a közgyűlés az elnök éltetése közben véget ért.

— **Nemes adomány.** **Madaras Lipót** és neje **szül. Hollner Mária** urnó jan. 24-én a **Szt. Háromság** temetői kápolna részére egy fekete bársony misemondó ruhát a hozzátartozókkal együtt, **Vésinger Ilona** urnó pedig diszes fehérneműket adományozott. Ilyen adományozás csak mély köszönetre lehet méltó.

— **A hegyközség választmánya.** Ugyancsak hangos volt a városbéli nagyterem vasárnap és hétfőn. A szőlőhegyi község választmányának választói, kik zsúfolásig megtöltötték a termet, nem nagyon kimélték tüdejüket polgártársaik kapacitálásában; mindenki a

maga jeltöltött magasztalta, jeltölt pedig volt szép számmal. Nagy munkát is okozott **Dr. Kövesi István** elnöknek folytonos zajongás közben a szavazás vezetése. Segítségére voltak **Almásy János**, **Antal Ferencz**, **Fröschl János**, **Flaskár József**, **Lásits István**, **Rakás Lajos**. 558 szavazó 1009 szavazatot adott be. A közgyűlés után, mely hétfőn délután 4 órakor ért véget, azonnal megkezdették a szavazatok összeszámítását, a mely azonban csak ma este ér véget, tehát az eredményt is csak akkor lehet megtudni.

— **Felolvasások.** Csütörtökön tóvárosban **Auerbach Géza**, vasárnap vizvárosban **Scheirich Antal**, pulotavárosban **Látics György**, felsővárosban **Szörvény Gyula** tartanak felolvasásokat. Kezdeté fél 6-kor.

— **A rest bosszúja.** Ifj. **Körösi János** csapó-utcai lakos, csizmadia mester segéde, a tolnamegyei illetőségi **Muk Mihály** a mult év október havában megszökött gazdájától. **Körösi János** az esetet bejelentette az ipartestületnél és a munkakönyvet is átadta. Az ipartestület a megszökött csizmadia segédét a ker. betegsegélyző egyesület díját is beleszámítva, 63 frtnak lefizetésére vagy ledolgozására ítélte. **Muk Mihály** azonban nem azért szökött meg, hogy dolgozzék. Nem is almodta, hogy öt ilyenformán meg lehet büntetni is. E hó 15-én beállított ifj. **Körösi János**hoz, hogy adja vissza a könyvét. **Körösi** az ipartestülethez utasította. **Mikor Muk** megtudta, hogy dolgoznia kell, a rémülettől és haragtól mukkamni sem tudott. Elment egyenesen **Schlammadinger Gyula** vaskereskedésébe, vett egy hatlővetű forgópisztolyt s azon szándékkal, hogy lelővi **Körösit**, volt gazdája lakására indult. **Körösi** a ház előtt állt s kis gyermekét tartotta karján. **Midőn Muk** odaért, felszólította volt gazdáját, hogy a munkakönyvét adja elő. A tagadó válasz után **Muk** előrántotta a forgópisztolyt, **Körösi** mellének szegerte és lött. **Körösi** nem esett el, le tette gyermekét és a menekülő csizmadia legény után futott, de elérni nem tudta. Szerencséjére a vastag dolgozó kőtényen félre siklott a golyó s jelentéktelen bűrhorzsoláson kívül nagyobb bajt nem okozott. A merénylő maga jelentkezett a rendőrségnek, hol bevallotta, hogy előre megfontolt szándékkal ment volt gazdáját lelőni. A sóstón ki is próbálta e czézből pisztolyát s elhatározta, hogy inkább meghal, mint

sem 63 frt árát dolgozzék. A rendőrség az elkeseredett csizmadia legényt átadta a királyi ügyészségnek.

— **Értesítés.** A **Vörösmarthy-kör** második házias jellegű táncestélye folyó hó 29-én a kör helyiségeiben lesz. Kezdeté esti 8 óra. Az igazgatóság.

— **Méhészeti előadások.** Az okszeri méhészeti ismeretek terjesztése czéljából a „**Fejermegyei és Szekefejevári méhész-egyesület**” az idei téli idény alatt is tart előadásokat. Az első ilyen előadás f. hó 30-án, vagyis vasárnap délután fél 5 órakor lesz a városház nagytermében. Tartja: **Kalocsay Alán** országgy. képviselő a méhészegyleti elnök a „**méhészkedésről**”. A többi előadások február hó 2-án, 6-án és 13-án fognak megtartatni. Előadókul városunk és megyénk legjelesebb méhészei vállalkoztak. A méhész-egylet elnöksége tisztelettel felkéri azért az okszeri méhészeti ügye iránt érdeklődő polgártársaikat, hogy az előadásokra minél többen megjelenjen sziveskedjenek.

— **Tűzpróba.** **Ambrus István moori** lakosnak van nagy telke, szép háza és egy szemrevaló, eladó leánya. Nyílt titok, hogy a kis Julis meggettett az elegáns **Lacszy Pálnak** s tekintettel a nagy telekre és szép házra, szorgalmasan eljárógatott **Ambrusé**hoz és tette a szepet a kis lány előtt. **Ambrus** gazda, a kinek jó emberismerő tehetsége van, nem bízott a lovag állhatosságában és szerelmében. Pedig, ha hallotta volna azokat a szép ígéretek azokat a nagy esküvéseket, melyeket a piruló lány lábai előtt **Laczi urfi** remegő hangon elszavalt. Az ő szerelme nem muló érzemény. Nem mint a hulló csillag világa, mely csak akkor ragyog, midőn a föld légkörébe ér és midőn a földdel örökre egyesül — kibűli. Az ő szerelme nap, mely éltető hevével állandóan szívében ég, nagy tettekre heviti érette, vagy lábai elé, bilincseli, galambszelidde változtatja vagy a sivatagok királyának bátorságát önti keblébe. A kis Julis hitt, az apja nem. Folyó hó 24-én délután 4 órakor is együtt ültek **Julis** kis szobájában, melynek ablaka a gyümölcsös kertre néz. Már vagy harmadszor mondotta el **Lacszy Pál** szokott esküvéseit s **Julis** a nagy meghatottságtól sirt. A sáppadt, beteges nap már álomra hajította fejét s az esti pir vörös

nyes lánggal égett, mint napkeltével a hajnali ég. De faragott képet csinált magának, hogy azt imádjá, saját lelke kincstárából gazdagítva a valót. Nem az volt a kinek hitte, sárból gyurt közönséges anyagnak bizonyult s ő az első feledetlen emlékü édes csókot nem kaphatta meg!

Mással indult az élet nagy országotján, tiszta szeretettel, őszinte becsüléssel, nagy és szent czélt tűzve magának, mely felé tántorítatlanul haladni fog. Nehéz volt ám az ut nagyon. Hány görnyogbe akadt? mennyi túske megvéreze? mily sok könyje hullott rája?! — S megint csak egyedül érezte magát, elhagyatva, megértetlenül.

Két ellenkező világból valók voltak ők ketten; összeolvadni sehogy sem tudtak. Benne rejlett a hiba bizonyára, mert nem tudta olyan-nak venni az embert s életét, mint a milyen, hanem olyan-nak kereste s óhajította, mint azt lelke fenkölt képzetében megalkotta. És ez a méltatlan, lealázó, gyötrő szenvedések vég nélküli láncozatát vonta gyöngéd érzületére s észrevétlenül távolodva egymástól mély úr támad köztük. A férfi kint az élet forgatásában kárpótlást keresett és talált, a nő magába zárkozva külön világot teremtett lelkében, mely a rideg való bántalmait ellen menedéket nyitott. A kötelességérzet felemelte, vigasztalta, bár megleget nem is adott; mert hiszen az csak anny, mint mikor a szomjazó a fa kérgét rája, megtölti magában az őrösséget, de vérebe nem hatol semmi! Pedig volt ám vére is, forró és szenvedélyes, mely sokszor lángongott ereiben.

Aztán jöttek a nehéz idők, súlyos megpróbáltatás keserű órái, midőn mások vétkes könnyelműségének következményei háruáltak

reá, elítélve leróhatlan kötelezettségre, örök lemondásra kárhoztatva!

Hosszu, kinos lelki harcok után lecsendesült a vész keblében s enyhe, néma fájdalommal viselte tehát, a mit végzete számára kijelölt. Bár azért néha fölsirt lelkében a boldogság utáni sóvárgó kielégületlen vágy. S hány-szor, ha irigységre marta, dobta volna oda szívesen mindazt, mivel bírt, azért a mit nélkülöznie kellett! Mikor a változhatatlanban megnyugvással már letett minden reményről, utjába került az, kit álmaiban megalkotta öntudatlanul is mindig keresett életében s hiába várt. A ki a szomorú, ábrándos lelkét megértette, a ki átérzeni tudta egész lényét. Új életre ébredve lelke feléledt s érzetét elfojtott megleget nélkülöző szíve lángba borult s úgy égett, mint napszáltával az alkony ég. Fájó gyönyörrel élvezte érzelmét, hiszen nem vétek, tisztán szeretni, lelket szeretni szabad! Oh ne mosolyog-jatok századvégi modern asszonyok, realis férfiak, egy asszony tiszta idealizmusán; nem a ti világotokból való volt ő, későn jött vagy korán érkezett s így nem is olyan mint a többi. Mert hiába teltek multak évek, a szíve ifju, rajongó maradt s lelke megőrizte ábrándjait, az élet minden viharán át. S almodott ismét búbajos képeket a boldogságról, mit a való nem küldött reá. Komor, hideg téli napnak alkonyán, a hó nesztelenül, lágyan hullott alá; ékes szemfödöt, puha takarót borítva a földnek hosszú álmára.

Egyedül magára hagyatva ült szobájában. Lassan, öntudatlanul valami vigasztalan sötét árny borult lelkére. Kinzó fájdalom szorult szívébe s fültámadt egész élete keserve. Szenvetés a mult, a jelen s a jövő... Ki mondja

meg mért, egyszerű mint gályát tört zuhatag omlik reá, hosszú önmegtadadásának fölszabaduló minden gyötrelme. Égető, emésztő vágy ragadja meg, elérhetetlen után. Lázás izgatottság önti el egész valóját, vére hevesen lüktet s agyát elborítja a feltápláló gondolat árja. Fullasztó érzés bénította meg idegeit, elviselhetlenné vált a zárt falak között, kimenekült a szabadba, hogy csillapuljon bensőjében duló vihar.

Üldözve fültámadt érzelmeitől gyors sietéssel haladt a hó borított járatalon kerti utakon, lihegve szívtá he a fagyos levegőt, lábai alatt csikorgott a hó, néha pedig térdig sápedt benne a mint össze-vissza kóborolt, nem keresve, nem figyelve rendes utat. Kábultan, minden gondolkodás nélkül járkált soká nagyon sokáig, észre nem véve, hogy már lassan, mind lassabban halad, míg végre megállt, mintha huzta — vonzotta volna valami lefelé s mégis úgy tetszett előtte, hogy megkönnyebbülten s gyorsan halad előre, fölélé. Dermedt tagjait zsbibasztó bágyadság lepte el szemére fátyol vonult, kimerülten dőlt le egy hó lepte padra pihenni. Kéjes nyugalom szállott lelkére, zúgó agyában egy feledetlen hang csendül, ura, egy édes tekintetet jöleső melege áradt szívébe, boldog volt egy percig és elszenderült...

Az öreg óra berregve üt, aztán minden elcsendesül. De előttem egy igénytelen fakó képnek elmosódó halvány arcából két csodás mélységű, rejtelmes bánatos szem tekint felém, mintha most is élne, érezne még s regélné olt-hatatlan lángból, örök szenvedésről.

színnel festette meg az oszladozó felhők fodrait. Lacy a vörösségre bámult, szótlanul s ünneplés mély esend vette őket körül. Ugy látzott, mintha az a vörösség közelednék és világosabb lenne. Mindkettőtök figyelmét ez a különös tümemény kötötte le. Valóban egyre világosabb lett s félelmes vörös fény vetődött szobájukba. — „Tűz van! Segítség! Tűz, tűz!” Hangzott fel több felől is a vészkiáltás. A szerelmek kiakartak rohanni, de már a folyosóra nyíló üvegajtó mögött hatalmas lángnyelvek csapódtak fel s kiálhatatlan melegség és főtt fiút töltötte be a szobát. Az ablakot is nyaldosták a lángnyelvek. Lacy Pál már a nyaka között érezte a leszakadó égett gerendákat. Egyszerben megfélemedett esküjéről, szerelméről, Juliskájáról, eszeveszett iramodással ugrott ki az ablakon s futott a kerten keresztül haza. A nagy futásban nem vette észre Ambrus gazdát, a ki az ablak alatt piszkál-gatta a meggyujtot szalmakévé. Ambrus sietett megnyagatni a leányt, hogy a tűz csak esel volt, a mely, sajnos sikerült is.

— A moóri kath. kör a múlt évben szép fejlődésnek indult. Múlt év végén számlált 5 alapító, 12 pártoló és 130 rendes tagot, összesen 147. Összes évi jövedelme volt 557 frt 60 kr. Kiadása pedig 362 frt 97 kr. Maradt készlet 194 frt 63 kr, mely összegből 100 frt tőkésítették. December óta minden vasárnap este 6 órától felolvasás volt, melyet mindig zenével egybekapcsolt ének követte. — Január 29-én bált tartanak, melyet — előre mondva — jó siker fog koronázni.

— Közgyűlés a megyénél. Fejérvár-megye törvényhatósága február 7-én rendes közgyűlést tart báró Fűtő Pál főispán elnöke-le alatt a megyéhez nagytermében.

— Záróra után. Ismét egy botrányos verekedés! Az éjféli utáni verekedések és orv-tamadások statisztikájából gyaníthatjuk, hogy másutt nem történt mint a Trummer-féle kávéházban. Maga az esemény nem újás, csak a szereplők újak. F. hó 23-án éjjel 3 órakor Fleischer Pál honvéd hadapród őrmestert Heltai Gyula kereskedő segéd több társával mindón a Trummer kávéházból távozott hátulról megtámadta. Az első ökölcsapás után az őrmester a kardját rántotta elő s azzal akart védekezni, de szerencsétlenségére jobb karja a verekedés közben kifuzamodott és harc képtelenné vált. Heltaiék ekkor elvették kardját s a kávéházból vitték. Fleischer visszament a kávéházból kardját, hol újból kisdobódott a küzdelem. — Rendőrségünk, mint Isten tudja hányszor, ismét megindítja a vizsgálatot, de azért a Trummer-féle kávéházban holnap újra rendezhetnek a beszipott bajvivők gladiatori birkózásokat. Van-nak sokan, a kik csodálják a rendőrség tehetetlenségét. Pedig rendőrségünk nem tehetetlen e tekintetben. Tehetetlen volna akkor, ha tenne valamit és működésének nem lenne eredménye. De mikor semmit sem tesz! — A „Vendéglősök Lapja”-nak múlt év decemberi számában olvastunk egy érdekes cikket. A cikkirő az éjjeli mulató helyeken tapasztalható rendellenes tivornyázás ellen kel ki és követendő példaképpen felhozza a svéd és norvégiai viszonyokat. Ott a kormány intézkedik szigorúan a rendetlen mulatozás ellen. A vendéglőket és hávéházakat éjjel előtt be kell zárni. Az embereknek nem szabad igen sürien kávéházbba menni, ott nagyon sokáig tartózkodni és minden embernek csak bizonyos mennyiségű szeszes italt szabad elfogyasztani. És ha mégis akad részes ember, azt a tisztességes vendéglős és kávé kiutasítja helyiségéből, ne hogy megrontsa a többi. Az ilyen tivornyázó atyáknál egy elkülönített kávéházbba, a romlott emberek kávéházbba utasítják, a hol a duhaj, lump emberek undorító társasága még ki jözaníthat. Ilyen állapotok vannak ott messze éjszakon. Ha ilyesmit ki lehet vinni ott, akkor úgy hisszük elrendelheti rendőrségünk, hogy egy kávéház tulajdonosa a zárórat betartsa, a verekedéseket megakadályozza stb. Elvárjuk, hogy rendőrségünk végre erőlyesen fog hozzá a vizsgálatához, a bűnsőket megbüntetni s a botrányoknak elejét fogja venni.

— Polgári kör. Nem ismerte, nem tudott rola senki, működése éppen nem hozta hullámszerű városunk társaséletét, csak most, midőn feloszlásáról kapjuk a hírt, emlékszünk vissza a csendes társasáskorra, melyet az ev. ref. egyházközösség széchenyi utcáiban házában feledett a tagok közönye. A Polgári kör valamikor a tóvárosi olv.-körből szakadt el, elnöke Szűgyény Mária Géza, igazgatója Zóbel Gyula kir. pénzügyigazgató, majd pedig Pálffy Károly volt. A tagok száma nem lépte túl a 40-et. A kör pártolás hiányában e hó 16-án oszlott fel. A felszerelést az ev. ref. egyházközösség a könyvtárt, mely körülbelül 500 frt értékű a fiúmei magyar tisztviselő egyesület örökölte.

— A moóri szőlők. Jövő tavasszal 7 esztendeje lesz, hogy Moórott az új homokszőlők csinálásához fogtak s ezen idő alatt több mint 2000 h. készült el. A régi szőlők, melyeket majdnem egészen tönkretett a filoxera már szintén újajalakításnak néznek elé, mert már több mint fele meg van forgatva s a tavasszal ki lesznek ültetve, de nem amerikai, hanem honos régi vesszővel. Moórott az amerikai vesszővel nem mentek semmire, miért abban-hagyták, sőt a közösi amerikai szőlőtelepet is egészen felozlatták, mert senkinek nem kellett az amerikai vessző, állítolag, mert meszes a talajuk. Az elpusztult régi szőlőket most hangya szorgalommal és gyorsan megforgatják európai vesszővel kiültetik s székéneggel feltartják s van reményünk, hogy rövid 3-4 év alatt készen állnak a jó régi szőlőnk. Az új szőlők készítéséhez roppant sok trágya kell. A moóri emberek már a szomszédfalvakból a trágyát összeszedték, mely igen költséges munka volt. Azonban ezen is segítve van, mert már egy hónap óta nemcsak a szomszédfalvak, de leginkább Fejérvár, V. Palotáról szóval több távol eső községből hordanak ide trágyát és egy jó megrakott szekérről kapnak 5 frt 50 kr. Mindennap a piacunkon megjelenik 40-50 szekér trágya, úgy hogy most Moórott valóságos trágyapiacz van, mint még soha. S alig jelennek meg már akad reá vevő. Múlt évben Moórott már jó termést adtak az új szőlők s fáradságos munkát áldás koszorúzza, mert a bor jó lett s szíret után rövid két hó alatt elkel az egész borkészlet mintegy 60000 hecto 25-30 frtért. Borunkért befolyt a múlt évben másfélmillió forint. Ennyi pénzt Moór soha nem vett be borért, de az a pénz nem csak a moóriakra maradt, hanem átszállott egész környékünkre, mert nemcsak trágyájukat jól tudják eladni, hanem a trágyakészítéshez szükségeselt szalmát, szénát stb. takarmányféléket is a moóri piacpon jól tudják értékesíteni. Régen-ta a moóri piacpon egy szekér alom szalma volt 3-4 frt, ma pedig 10-12 frt.

— Közönetnyilvánítás. A felsővárosi kath. kör vasárnap tartotta táncvizsgalmát a fehér bárány vendéglőben, melynek termett zsufolások megtöltötte a vigadók örege és ifja egyaránt. A bál minden tekintetben sikerült. Ámbár a múlt évhez képest már csekélyebb volt, de e hanyatlás csak is a szűk helyiségnek és nem a közönségnek tudható be. A kör báljára felülfizetni kegyesek voltak: Dr. Steiner Fülöp megyes püspök 10 frt, Prifach József pápai praelatus 1 frt, Tamás - ilmos 1 frt 70 kr., Berregi György, Fröschl József, Gabrovics Ferencz, Knittelhofer János, Tomann Antal Havrauek Jenő 1-1 frt, Havrauek Gyula, Látics György, Per. Nagy János, Nyári György, Szalay József, Szórády Gyula 70-70 kr., Ackerman István 60 kr., Fister János, Fister József, Kéri Ferencz, Lizi. János 50-50 kr., Bebesi István 40 kr., Antal József, Berregi György, Boda István, Kósa Ferencz Mózer József 30-30 kr., N. N. 25 kr., Almásy József, Antal Ferencz, Bardon Sándor, Fekete Pál, ifj. Fröschl János, Máhr János, N. N. N. N. Pap János, Szilassi Ignác, Véh József, Vincz András 20-20 kr., Györe Ferencz, Jankovics Tóth Pál Viniczai Ignác 10-10 kr. Összesen 30 frt 65 kr. mely kegyes adományukért ez uton is fogadják a felülfizetők a kath. kör nevében a rendezőbizottság hálás köszönetét.

— Tűz vidéken. Seregélyes községben f. hó 21-én este 9 órakor Dekner Ferencz tulaj-

donát képező egy lakókáz s azzal egy fedél alatt állott kamara és istálló, valamint Krauss Károly odaváló lakos tulajdonát képező és közvetlen mellette álló sertés ól ismeretlen módon kigyulladt. A kár 9000 frt. Dekner háza biztosítva volt.

FARSANG.

Farsangi naptár.

Január 30-án: A kath. legényegylet táncvizsgálma a „Fehér Bárány” vendéglőben.
Február 1-én: A tóvárosi olvasókör táncestetélye.
Február 6-án: Az iparos ifjak önképzőkörének Jelmer-Táncestetélye a Magyar Király-ban.
Február 7-én: Megyebál s színházban.
Február 12-én: A székesfejérvári betegsegélyező-egyesület hangversenyyel egybekötött táncvígjátéka.

A megyebál.

Az idei farsang legfényesebb mulatsága iránt a mint közeledik ideje, úgy nő az érdeklődés. A készülődés lázasan folyik mindenfelé. Készülődnek a rendezők és készülődik a közönség. A divatúru üzletekben már mindenki megrendelte a ruhaszöveteket és Ullmann és Weisz üzletéből elvitték a legszebb díszeket. A bál készülődések között ez üzletben vették a legdrágább dolgot, egy 80 frtos drága legyezőt, a mit egyik vidéki nagybirtokosunk vett a feleségének.

A női-szobánál, a hogyan közeledik a bál, úgy növesztik a napot. Mindég későbbben alszik ki a lámpa fénye s mindég kevesebbet alszanak a varrólányok.

A közönség jó izlésére és okos mértékűdására vall különben, hogy a bál toillettek tulzott fényűzést, indokolatlan drágaaságot nem fognak mutatni. Annál több izléses toillettel fogunk találkozni, a mi mindenesetre sokkal jobban emeli a bál fényét, mint az izléstelen cziczoma.

A bálanya csokrárt már megrendelte a rendezőség özv. Weber Jánosné virágkereskedésében. Mindenesetre nagyon helyesen tette a rendezőség, hogy a csokrot itt rendelte meg, mert hisz tudvalevő, hogy Weberné virágüzlete az egész Dunántúl híres. Hiszen mikor pár évvel Stefánia főhercegnő Balatonfüreden volt, ott nyaraló arisztokratáink sem Budapesten rendelték meg az özeveg trónörökösnek ányujtott csokrot, hanem Webernénél. Ez a csokor pedig annyira megnyerte Stefánia főhercegnő asszony tetszését, hogy mikor Balatonfüredről átrándult Keszthelyre ő is rendelt Webernénél Festetics Taszoló grófné részére egy egész rozsaszin virágokból készült csokrot. — Így tehát a bálanyának csokra is ezuttal igen jó kezébe került.

A színház díszítésére vonatkozólag is meg van már a kész tervezet s a mint vasárnap este 6-án — véget ér a színelőadás, Jámber színház-mester kezdi meg embereivel az átalakítás és a díszítés munkáját, a melyet hétfőn estére rendbe kell tenniük. — Hogy hétfőn este milyen mozgalmas lesz a színház környéke az előre látható.

A viziváros mulatsága.

A székesfejérvári vizivárosi kath. fiók kör folyó évi február hó 6-án saját helyiségében (Schaffhauser-féle ház) könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Beléptidj személyenként 30 kr. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtatatnak. Kez-dete 7 órakor.

A legényegylet táncvizsgálma. A kath. legényegylet folyó évi január hó 30-án a „Fehér Bárány”-ban saját házalája javára zártkörű táncvizsgálmat rendez. Belépti-dij: személyjegy 50 kr., családijegy 3 taggal 80 kr., több tag után 1 frt. A zenét Csanyi Károly zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor. A missiót teljesítő egylet mulatsága iránt már is nagy az érdeklődés; ezt régi jó hírnevének s azon körül-ménynek köszöni, hogy a tél folyamán tartott felolvasásaival egészen megnyerte a közönség tetszését. Farsangi tréfás programja általános tetszésre talált. Résznéről is melegen ajánljuk Székesfejérvár egyetlen katolikus ifjúsági egyletét az érdeklődők figyelmébe.

VEGYESEK.

[] **Hölgyek estélye Shanghaiban.** Az európai kultúra megtermi a maga gyümölcsét szélső Keleten is. A kínai nők között is mozgalom keletkezett, hogy némi jogokat biztosítsanak maguknak a túlhatalmas férfakkal szemben. Ismeretes dolog, hogy minden újításnak Kínában nem a nép az ellenzője, hanem a hivatalnokok, a mandarinok, a kik a czipf-rendszer bukásától joggal a maguk bukását is várják. A nép szeretne haladni a korrall és ennek bizonyították a napokban is azták. Ki hitte volna ez előtt egy-néhány évvel, hogy előkelő kínai hölgyek annyira le fognak vetemedni, hogy az európai hölgyek számára estélyt rendeznek? Ez a hihetetlen dolog, mint a North-China Herald jelenti, a minap megtörtént. Shanghai egy ismert kertjében a Csang-Suhósz kertben tartották meg ezt az estélyt, a melyen vagy 50 európai hölgy volt hivatalos. Az ázsiai előkelő hölgyek, köztük a kínaiak, összefűzött, elnyomított lábbal, a mi ottan a gazdagságra vall, mindenben igyekeztek az európai szokásokat hiven utánozni. Így késsel meg villával ettek, pezsgőt ittak, fogpiszkálót használtak stb. A meghívás czélja az volt, hogy az európai hölgyeket egy kínai leányiskola alapítására megnyerjék, a mi teljesen sikerült is. Kínában a leányok oktatását tökéletesen elhanyagolják, úgy hogy erre az iskolára égető szükség van. Egyik alapföltétele az új iskolának, hogy a növénydekek lábát nem szabad elnyomorítani. A főszólat arra fogják fektetni, hogy a leányok legalább olvasni és írni tanuljanak.

[] **Ujfajta képeskő, v. Egy találékony szellemű kiadó ujfajta képeskönyveket hozott forgalomba.** Mint a régi képeskönyvekben, úgy ezekben is nagybúrára háziállatok szerepelnek, de nem csak képből, hanem hanem hanggal is. Mindegyik lap szélén van ugyanis egy gomb, melyet ha megnyomnak, a könyvből az illető állat hangja hallatszik. Az egyik könyv utolsó lapja különben egy kis gyermeket ábrázol, a mint szülői elé szalad. Ennek a gombja a „papa, mama” szavakra van berendezve. A hangok mechanizmusa meglehetősen egyszerű és azon alapul, hogy néhány szipon gyorsabban vagy lassabban hajthatják át a levegőt, de azért mégis az állathangok utánzásra meglepően hű.

[] **Egy alagut viszontagságai.** Ötven év előtt az északi brit vasut-társaság Edingburgh város alatt egy 3000 rőf hosszú és 60 láb mélységben haladó alagutat ásott. Az alagut azonban nem sokáig szolgált a közlekedés czéljaira, mert építettek a földszínen is egy vasutvonalat, mely a földalattit feleslegessé tette. Ettől fogva az alagut felhasználatlanul maradt, míg nem a glasgowi Paton czég arra a gondolatra jött, hogy champignon-gombát termesztessen benne. Az alagut arra a czélra ideális talajnak ígérkezett, a mennyiben hőmérséklete állandó és napsugár soha sem hat a sötétjébe. És a számirás be is vált, még pedig kitűnő eredménnyel. A czég 800 gombaágyat létesített. Havonként átlag 5000 font gombát termesztenek.

[] **Kigyók Tirolban.** Tirolban a mérges kigyók az utóbbi években annyira elszaporodtak, hogy a tartománygyűlés 1897. évi február 23-án határozatot hozott, mely szerint 4000 forintot utalványoz oly egyének jutalmazására, kik mérges kigyók elpusztítására vállalkoznak. Egy kigyó kiirtásáért az illető egyéneknek egy korona jutalom biztosított. E határozatnak meglepő eredménye volt és egy év tartama alatt csekélynek bizonyult. Már e körülmény is amellet bizonyít, hogy a mérges kigyók elszaporodása Tirolban félelmetes alakot öltött. 1897-ben 1837 kigyó pusztítottat el, melyek közül 967 mérges, 870 ártalmatlan volt. A mérges kigyók közül Német-Tirolra 217, Olasz-Tirolra 750 esik. Magából Vallarsa (Rovereto járásban) községből 137, Collfuschg (Enneberg járásban) községből 83 és Schmitz (Steinach járásban) községből 27 mérges kigyó került ki. E községeken kívül vannak egyes helyek Tirolban, melyek mérges kigyóktól hemzsegek, ilyen Bozen közelében a „Colle de Vipere.” Képzeltető tehát hány emberélet esik kigyómárással áldozatul. A vipera (Vipera aspis) marás a legtöbb esetben 25—30 perc alatt halált okoz, pedig a kigyó sok áldozatot szed e vidéken. Triestben egy Risetta nevű háztulajdonos viperamarás következtében 15 perc alatt meghalt, ugyszintén Cretóban egy korszáros. Tirolban a vipera kiirtását is jövedelmézővé akarják tenni, illetőleg a kitűzött

jutalom felemelését akarják lehetővé tenni anélkül, hogy a tartomány terhére lenne. A megölt viperákat e szerint nem szabad elégetni vagy teljesen megsemmisíteni, hanem spirituszban preparálva az európai középiskoláknak, muzeumoknak, gyógyszeráraknak stb. kellene szállítani. Ezáltal csinos összeg volna elérhető és a mérges kigyók kiirtása tetemesen elősegíthető.

Közgazdaság.

Uj munkaerők.

A napokban valami *Vilbucheich* nevezetű, Párisban élő orosz uri ember, az ottani központi gazdasági egyesület gyűlésén a gazdák figyelmét arra hívja fel, hogy utánozzák az ő honfitársait s gazdagítsák állatállományukat egy új fajtaú igás jószággal.

Ez a derék orosz a becses munkaerő alatt a tevé értette, melylyel a délorosz gazdák meg azok dolgoztatnak már régóta, kik a Dnieper s a Don mentében laknak.

A felolvasáson jelen volt francia gazdák először hámás szemeket meresztettek, néhány meg gunyos habotára fakadt, de a támaszkodás nem soká tartott, mert csakhamar felállt közülük néhány *Turiscoon* vidéki ember, kik pártját fogván az oroszoknak, kijelentették, hogy náluk a Rhone völgyében már vagy két év óta tevékkel végeztetik a mezőgazdasági munkákat. Azzal nagyon meg vannak elégedve s az a nézetük, hogy igenis, Európában ez az állat — a gazdák igaz hasznára — nagyon is meghonosítható, csak istállózni kell decz.—februárban, míg 10 fok hideg járja.

Erre persze megváltoztak a nézetek s csakhamar azt a kérdést intézték egymáshoz az előbbi csufolódók:

— Hát miért is ne tennénk próbát, hátha nálunk is beválik?

Erre már az előbb sarokba szorított orosz is újabb bátorságot nyert s fejtegetni kezdte, hogy a keletieknek oly nagy szolgálatot végző tevé nagyon is jól bírja ki Európa klímáját. A talpraesett fejtegetés olvasása közben bárkinek is az jutott volna eszébe, de bizony látott tevéket akárhány főváros állatkertjeiben télvíz idején is. Azok ott hitlenül érzik magukat, sőt mi több, szaporodtak is, nőttek is, akár csak az áldás fogott volna rajtuk. Az ember szinte belemelegszik a gondolatba. Miért is nem száthatnánk tevére?

A tevé meghonosításának végre ez nem is képezne első kísérletét. A mi jó Tessedik Sámuel-unk beszéli egyik munkájában, hogy Medici Ferdinánd 1622 táján arra a gondolatra jött, hogy Toskanába egy falva tevé importáltatott s azok ott sokadalomná szaporodtak el, éppen úgy, mint afrikai hazájokban. 1884 tavaszán jartam Párisban s a ferde torony szemlélése közben valaki arra figyelmeztetett, ha a gazdaság iránt érdeklődöm, nézzek át a néhány kilométernyire fekvő San Rossore majorra, ott tevékkel szántatnak. Szót fogadtam s átmentem. Legnagyobb bámulatomra, vagy 100 darab igás tevé találtam ott, melyek a Ferdinánd által importáltaknak ivadécai voltak. Egy Spanyolországban járt barátom meg arról biztosít, hogy ott a tevetenyésztés s igába fogásuk feltűnést sem kelt.

De visszatérek a Vilbucheich előadására, nagyon jól tudom, hogy az sokunkat fog érdekelni. Egy Odessza vidéki nagybirtokost említett — megis nevezte Patz-Ferein-nek hívják — kinek vagy 500 darabnyi tevefalkája van s valamennyit igazán használja nagy birtokán. Ezer számára látható ezen állat a novo-uzenski és a nikolajevszki kerületekben — egyáltalában a Volga völgye telve van velők, pedig ugy gyertyaszentelő táján arra is van vagy 20 fok hideg.

A folyam mentébe épített elevátorokba szállítják az orosz parasztok ősz felé gabonájukat s ezek karavánját láthatni ilyenkor az egyes s kettős tevefogatoknak, melyek a gabonaszállítás nehéz munkáját végzik. A tevé igénytelensége tudjuk: közmondásos. Izomereje

meg oly nagy, melylyel bizony a mi legkölszalisabb bivalyunk sem diocesekedhetnék. Az orosz paraszt nehéz, kenetlen szekerére 5—7 métermázsza gabonát számít tevének a 24 óra alatt 90 kilométernyi távolságot járat be állatjaival ezen terüvel. Sziklakeménysegű, agyonszáradt agyagalajt szántatnak vele egyesben s annyi munkát végezhetnek, mennyit 3 Sack ekébe fogott hat ökrünk nem volna képes végezni!

A francziák közül, ha jól emlékszem rá, Megnin Pál volt az első, ki hazájában a tevé akklimatizálását szóba hozta az 80-es években s számokba kifejezve bizonyította be, hogy egy tevé vásárlásához nem kell több pénz, mint egy pár igás ökr vételéhez.

Kámutatott, hogy Tunisban vagy Algirban 350 frankért kitűnő fajtaú munka- és tenyészképes tevé szerezhető be. De ha valaki közönséges jószággal is beéri, 110—120 frankjával annyit vehet, a mennyit csak akar. Tápláléka pedig bármely házi állatnál vagy 10%-al olcsóbbá kerül ki.

Napjában nagyon megelégszik 2 kiló zabbal. A szálás takarmányt illetőleg meg oly szerény, hogy még azt is szivesen elfogyaszja, melytől még a szar is sértődve fordul el. Józanságán meg se égen, se földön tul nem tesz semmiféle élő lény, mert itatni csak minden 4—5-ik napon kell.

Az orosz parasztok a hosszas használat folytán még egy jó oldalát fedezték fel az állatnak: Ha már vagy 20—25 évi használat után munkaképtelencékké lett, — kissé jobb takarmányban részesítik — azután vagy ök maguk vágják le, vagy meszáros utján pénzeltetnek husából. — Ennyit a tevérol, de van még egy csomó használatát váró eszűzőmök.

Ki emlékezne boldogult Dapsy Lászlónkra meg az ő „Magyar Föld-jére”? Mennyit mosolyogtunk öröklődésén, mert erővel azt akarta lapja hasábjain megértetni, hogy a kutyát mily jól lehetne megoldoztatni, ha vajkópülésre lenne befogva.

De lássuk, a mókussal mire mehetnénk? Ki ne állt volna meg már, a szerencsétlen fűrgene kalitkája előtt, ki abba lévén bezárva, szédületes gyorsasággal forgatja pergő dobját? G. a mennyiségtan kassai tanára egy időben arról volt híres, hogy krétával a kezében az utolsó dob pergetésig kiszámította az állatnak 24 óra alatt így epocsokolt munkaerjét.

Olvasóm közül azok, kik Angliában utaztak, láthaták, hogy a vidéki korszárosok, kutyákat alkalmaztak nyársforgatóknak peccenyésztésüköz. Betették őket oly kalitkába, melyeknek fenekét léczes kapaszkodóval kivet kerék képezte. Az azt tipró kutya forgásba hozta a kereket, mely mozgás fogaskerek átvitellel, forgásba hozta a nyársat. Az angol paraszt igen szivesen ette meg az így készített rost beef-ot.

Ha jól tudom, ott az állatkinzás ezen módját az utóbbi időben törvény tiltja.

Az amerikai gazdáknál elterjedt szokás, hogy a bikákat taposó járgányban dolgoztatják és ez a járgány hajtja a tejfőző- és köpülő-gépeket, így hasznosítván a bikáknak különben improduktív erejét.

Helm tanár egyik disszertációjában azt mondja: „Az állatok nem az emberek kedvéért vannak teremtetve, de az embernek meg van engedve, hogy belőlük hasznot huzzon.”

Persze a tudós tanár ezt úgy érthette, hogy kinzás nélkül dolgoztassuk őket saját javunkra.

Belgiumban általános szokás a kutyákat, mint igásokat kibaszálni, csakhogy jól is bűnknek az állatokkal. Munkatársnak tekintik őket, kik nagyon is megérdemlik kenyerüket, mint ilyeneket, meg is becsülik. Erdekes, hogy jöttek rá az okos gondolatra: Brüsszelben valaki rá jött arra, hogy csak a házörzésre használt kutya tulajdonkép haszontalan naplopó, mely a benne rejlő energiát éppenséggel nem fejti ki. Be kell ő kelmet fogni a talga elé — biztatta honfitársait — hadd cipelje, az erősíti, egészségére is szolgál.

Azóta a belga kutyáknak ugyancsak van mit vontatni, mert, hogy 2 métermázsát vagy 40 kilométerre elcipelgetnek vele, az érdem számba sem megy náluk. Az igazság kedvéért

megjegyzem, hogy nagyon jól tápláltak. erősek is s az a szoros barátság, melylyel gazdájok iránt viseltetnek, azt igazolja, hogy sorsukkal nagyon is megvannak elégedve.

A kutyáknak mint teherhordóknak alkalmaztatása — ha nem tévedek — egyedül Angliában tilos.

Ennek mégis van a genesise.

A század elején a professzionatus koldusok úgy jártak be az országot, hogy kutyákat fogtak be rozoga taligájuk elé s országszerte azokkal vonatták magokat. Persze, ha a szegény állatok elfáradtak, az ostor boldogabb végével serkentették a további utazásra. Ezt a gonosz, csúrhé nép oly vérlázító brutalitással tette, hogy a sajtó felszólalása folytán, 1850-ben törvénybe lett iktatva a kutyafogatok tilalma.

Az ember „leghivebb” barátja megis érdelem, hogy szeretettel bánjunk vele, van is erre okuk főleg a Canadaiaknak s Lappoknak, kiknél a kutya végzi a postás szolgálatát. Befogják kis szánkójába s eljáratják a Hudson-öböl legészakibb részébe, hol tíz nap alatt bejáratnak a derék állatokkal 960 kilométernyi távolságot.

Akad tenyésztő ki a Zebra s iramszarvas domestikálásával akart érdemeket szerezni az utókor előtt. De bizony a kísérletek csütörtököt vallottak.

Valami Poisselgue nevű francia néhány éva azt látván, hogy az „erdőember” (chimpanz) nevű majom, melyet 2 évvel ezelőtt láttunk állatkertbe s ott temették is el, nagyon nyájás a szolga gyermekeivel szembe, miből azt következtette, hogy talán valami kézimunkára is foghatja?

Bizony nem lett abból semmi sem, mert a tudóvsz ideje előtt elpusztította a munkásjelöltet. Most úgy gondolja, hogy ivadékról ivadékra, kell az aklimatizálást végezni. Így az első ivadékok ott oktatták Senegalban, a másodikat Algírba, a harmadikat a Provanseban s a negyediket Páris vidékén.

Válalata sikerül-e — a jó ég tudja? Aztán ott van az elefánt.

Indiába nem megtétetnek vele vagy 8 métermázsányi teherrel óránként 4 kilométert? De ha füle közé vágják, ugyan úgy adjusztálva 15-öt is képes legsilányabb uton beholtni.

A tudós nép azt tartja, ha meghonosításához látnánk, oda se nézne európai klímának zordágának. Ezt látszik igazolni a Carthagóiak s rómaiak története, mely szerint a mai Aquincum vidékén, Septimus Severus idejében elefántokkal végeztek az összes mezőgazdasági munkákat a római legionáriusok. A puni háborunk idejében az afrikai elefántok megszokták az Alpokat Hannibal nyomában.

Hát ha gondolnak egyet utódaink s elefántokkal hordatják be az aratást?

Mit rejt a jövő méhébe, ki tudná azt megmondani? Lehet, hogy az ember állatvilágból még számos munkatársat alkot magának. Ez nem lesz rossz, feltéve, hogy mint munkatársát szokás, szeretetteljes gondozásba részesítjük őket s nem bánunk velük úgy, mint a kérlelhetetlen szolgálatteleire kárhözottat rabszolgákkal, kiknek sajjó seb az életük, mert ez idő szerint az állatvédelem eszméje esemete korát éli.

Jankó Sislárd.

KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

P. F. Budapest A lapot azért szüntettük be mivel előfizetése december 31-ével lejárt. Becsés megkeresésére lapját ismét megindítottuk abban a reményben, hogy előfizetését rövid idő múlva megfogja ujtani,

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. L. Mór. Önnek is, mint a többi tudósítónak, a kik a lap tiszteletpéldányát kapják, azt az értesítést küldjük, hogy a tiszteletpéldányokat beszüntetjük, ha nem küldenek lelkiismeretesen tudósítást. A lapot különben újra megindítottuk, kérjük azonban, a jövőre is legyen olyan buzgó munkatárs lapunknak, mint a milyennek ezuttal mutatkozunk. Üdvözlés!

Vasuti uj menetrend.

— Érvényes 1897. október 1-től. —

Csász. és kir. szab. déli vasut.

Budapest	Székesfejérvár	Nkmissza.
ind.	érk.	ind.
Szem.v. 6:40 reg.	8:53 d.e.	9:04 d.e.
Gyorsv. 7:30 reg.	8:53 d.e.	8:58 d.e.
Vegy.v. 2:35 d.u.	4:29 d.u.	4:35 d.u.
Vegy.v. 5:25 d.u.	7:39 este	—
Gyorsv. 7:45 este	9:11 este	9:16 este
Szem.v. 9:25 este	11:33 este	11:43 este

Nagykanizsa	Székesfejérvár	Budapest
ind.	érk.	ind.
Szem.v. 12:15 éjjel	4:16 reg.	4:24 reg.
Vegy.v.	—	6:15 reg.
Gyorsv. 5:48 reg.	8:47 reg.	8:54 reg.
Vegy.v. 9:15 d.e.	1:51 d.u.	2:32 d.u.
Szem.v. 2- d.u.	6:01 d.u.	6:09 este
Gyorsv. 5:06 d.u.	8:03 este	8:15 este

31. kir. államvasutak.

Székesfejérvár-Veszprém	Veszprém-Székesfejérvár.
ind.	érk.
Sz.v. 5:20 d.e.	8:03 d.e.
Sz.v. 9:27 d.e.	10:45 d.e.
Sz.v. 1- d.u.	2:33 d.u.
Sz.v. 9:27 este	11- este

Székesfejérvár Komárom-Ujszöny.

indul	érk.
Vegy. v. 10- d.e.	2:50 d.u.
Szem. v. 10- este	2:59 éjjel

Komárom-Ujszöny	Székesfejérvár.
ind.	érk.
Szem. v. 11:36 d. e.	2:23 d. u.
Vegy. v. 3:41 reg.	8:22 d. e.

Felér- és tolnamegyei h. é. vasut.

Székesfejérvár	Adony-Szabolcs	Paks
ind.	érk.	érk.
Vegy. v. 3:55 d.u.	5:12 d.u.	9:33 este
Vegy. v. 7:56 reg.	9:23 reg.	2:15 déliben

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejérvár.
ind.	érk.	érk.
V. gy. v. 2- reg.	6:23 reg.	7:40 reg.
Vegy. v. 1:20 d.u.	6:06 este	7:25 este

Székesfejérvár	Sárbogárd
ind.	érk.
Vegy. v. 9:05 reggel	10:55 délelőtt
Vegy. v. 2:50 délután	4:30 délután

Sárbogárd	Székesfejérvár
ind.	érk.
Vegy. v. 5:25 reggel	7:24 reggel
Vegy. v. 12- déliben	1:47 délután.

Apró hirdetések.

E rovatban közölt egy-egy hirdetésnek, ha lakozim város kitéve 4 soros terjedelműben egyszeri költsége 30 kr. Minden további sor 4 kr. — Ha az apró hirdetés 6-szor vagy ennél többször adatik fel, megjelölésenként 20 kr-ért vétetik föl.

Értesítéseket díjtalanul ad a kiadóhivatal bárkinek, vidéki levelekre, ha 5 kros válasz-bélyeg mellékeltek edényesol.

HÁZVEZETŐNŐNEK

ajánkozik papi házhoz, fiatal jellemes özvegynek, gazdaságban gyakorlott, finom főző, a bázartartás magasabb igényeinek is megfelelő. (Zim a kiadóhivatalban.

MEGHIVÓ.

A „FEJERMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR”

1898. évi február hó 12-én délután 3 órakor

az intézet helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre

a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*, tisztelettel meghívattak.

A tanácskozás alá kerülő tárgyak sorrendje:

1. Az 1897. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
 2. Az 1897. évi zárszámadás beterjesztése s ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyában javaslatok fölötti határozathozatal.
- Kelt Székesfejérvárott, 1898. január 26-án.

A „FEJERMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR” IGAZGATÓSÁGA.

64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal tehát 1898. február 9-ik napjáig) a társulat pénztáránál letétetett.

HIRDETÉSEK

felvétetnek kiadóhivatalunkban (Szt.-István-utca i. sz. alatt) a legjutányosabb áron.

STEININGER SÁNDOR Parti divat vászon üzlete

SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utca 19. sz. Tejes-köz sarkán.

Az őszi- és téli időnyre remekül felszerelt női divat, kész női felöltő és vászon üzletemben szerencsés párti (alkalmi) vételek folytán azon helyzetben vagyok, hogy olyan **jut nyos olcsó árakért** tudok kitűnő minőségű és divatos áruval szolgálni, hogy ár-ím tekintetében legyőztem a fővárosi összes kereskedőket.

Ajándékul jól felöltött érdekében ajánlom meggyőződést szerezni és bevásárlásával megszerencsésítenni.

Tisztelettel
STEININGER SÁNDOR,
Székesfejérvár Nádor-utca,
Pollák cipész ártelében.

	Ezelőt	Most
	frt kr	frt kr
1 mtr jó mosó parget	30	18
1 mtr e. eles szántartó parget	55	30
1 mtr dupla széles schewiott	50	22
1 vég 30 rölös schiffon	7.80	4.50
1 vég 30 rölös czérna Canavász	7.50	3.30
1 vég 30 rölös vászon	7.50	3.30
1 vég Steinger Creas	9.50	3.80
1 vég 54 rölös Rumburgi	25.-	8.50
1 pár tunis szövet függöny	3.60	1.50
1 pár zsebkendő szép	3.-	1.20
1 pár tunis szövet függöny	7.-	2.20
1 vég koron kanavász	9.50	4.60
1 garnitúr ágyterítő abrosz	12.-	6.60

és más e szakmához tartozó cikkek óriási választék rendkívül olcsó árért.

Nagy forgalom, kevés haszon!

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejérvárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorodom felhívni az alatt felsorolt árukra, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szereshetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2.- 3.- 3.50
férfi puha kalap színes 1.50 1.80 3.-
férfi puha kalap fekete 1.60 1.80 3.-
férfi puha kalap Loden 1.20 1.50 1.80
gyermek kalap minden színben 75 től 1.50

Férfi siffon ing:

sima elővel gallér nélkül 1.20 1.50 2.-
szeg. elővel gallér nélkül 1.50 1.80 2.20
himzett " gallér nélkül 1.80 2.- 2.40
batiszt " gallér nélkül — — 2.20
selyem " gallér nélkül — 2.20 3.-
férfi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézelő fehér és színes 12 pár 4 frt.
Creton gy. ing gallérral —90 1.20 —
siffon gallér nélkül 1.- 1.20 —
férfi lábra való köpper —80 1.- 1.20
férfi lábra való atlas damask 1.30 1.60

Zsebkendők:

fél vászon színes széllal 1.20 1.50 1.80
czérna vászon színes széllal 2.40 3.- 3.60
fehér vászon és batiszt 3.50 4.50 5.50
gyermek Clott esernyő —90 1.- 1.20
férfi Clott esernyő 1.- 1.20 1.50
félselyem esernyő 1.80 2.- 2.20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1.50

Bőrkeztük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező színekben párja **1.20** frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá váltfüzők, csipkék szallagok, kötő és horguló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

Számlák, körlevelek és árjegyzékek tisztán és csírában!

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)
KÖNYVKÖTÉSZETE

ES LEVÉLBORITÉK-GYÁR

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Készít minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előjárók és árvaatyák számára. Szolgabírói hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkesi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bértek és gazdák számára. Gyógyszertártulajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:

IRODAPAPIROK, LEVÉLBORITÉKOK és LEVÉLPAPIROKBÓL

IRODAI SZEREBŐL:

tinták, írónok, valódi acél- és rézcsellak tollpapírok, pecsétviaszok s több előkelőbb jutányos árak mellett!

Magtörő-, bontó-, csipke- és labogató-egységek díszesen!

D'WAGNER és TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG

BUDAPEST
K. JINODY-UTCA 3
(a Gizella malom mögött.)

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE és ELLÁTÁSA.
SÖR és BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLÉKEK.
FÉMONTÓ
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

KÉSZÜLÉK ÉS BERENDEZÉS
FOLYÓVÍV SZENSAV
KÉSZÜLÉK ÉS BERENDEZÉS
KÉSZÜLÉK ÉS BERENDEZÉS

Tűzkáreset végett

a raktáron levő összes áruk minden áron eladatnak.

Cretonok — — — — métere 12 krajczár.
Barchetok — — — — " 2 "
Ruha kelmék — — — — " 15 "

Tisztelettel **LÖWY ADOLF,**
Székesfejérvár, Jókai-u.